

корупції, виявити та подолати всі його соціальні причини й наслідки, координувати взаємодію між правоохоронними органами й суспільними інститутами в антикорупційній боротьбі.

Список використаних джерел

1. Виховання доброчесності та боротьба з корупцією в оборонному секторі: збірник прикладів (компендіум) позитивного досвіду. Женевський Центр демократичного контролю над збройними силами. 2010. 383 с.

2. Указ президента України №56/2022: Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки».

3. Збірник законодавчих актів з питань протидії корупції / за ред. В.В. Белєвцева та ін. Харків: Право, 2012. 307 с

4. Пархоменко-Куцевіл О. І. Формування національної ідеї як основа запобігання розвитку корупції в українському суспільстві. *Демократичне врядування: наук. вісн.* 2018. Вип. 21. с. 25

5. Запобігання та протидія проявам корупції (для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування I–VII категорії посад) / за ред. С.Г. Братель, В. В. Василевич, Н. І. Золотарьова та ін. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2012. 376 с.

Проконова Ю. О.,

здобувачка першого рівня вищої освіти,

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
під науковим керівництвом старшої викладачки Сутули О. А.,

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

**ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ
РЕАЛІЯХ**

PRINCIPLES OF INFORMATION POLICY IN MODERN UKRAINIAN REALITIES

Одним із важливих чинників сучасного життя є якісна і достовірна інформація. В інформаційному суспільстві діяльність медіа оцінюється на базі того, як інформація, що акумулюється і передається, відповідає нагальним потребам суспільства. Із розвитком інформаційно-комунікаційних технологій виникає потреба в підготовці особистості до вмілого користування медіаресурсами та інформацією, а отже, бути медіаграмотною особою.

Сьогодні відбувається формування нової інформаційної реальності у вигляді глобальної інформаційної інфраструктури. Побудова провідними державами світу інформаційного суспільства, їхнє прагнення до інформаційного домінування та здійснення певного контролю за спрямованістю та змістом інформаційних потоків, породжують протиріччя нового типу, вирішення яких уже неможливе традиційними управлінськими способами. Поряд із позитивними явищами глобальної інформатизації чіткіше проступають нові глобальні проблеми. Насамперед, це стосується сфери інформаційної безпеки та інформаційних війн. Зрозуміло, що не можна стверджувати, що ці проблеми виникли лише в умовах глобальної інформатизації, але виникнення єдиного світового інформаційного простору, дозволило перетворити його на ще одне поле протистояння. Використовуючи свою інформаційну перевагу, окремі держави здійснюють інформаційне протистояння із менш сильними суперниками.

Активне використання інформаційних технологій у військово-політичній справі істотно впливає на всю військово-політичну практику. Відбуваються значні зміни у військовій стратегії та тактиці досягнення політичних цілей військовими засобами, розширюються уявлення людей про військову політику, військово-політичні відносини, інформаційну війну. Інформаційні війни – це особливий виклик для сучасної системи цінностей. Особливістю інформаційної війни є не тільки те, що вплив здійснюється з використанням новітніх засобів, а

й те, що це непідконтрольний ресурс, який дуже слабо піддається правовій регламентації, тому активно застосовує неправдиву, перекручену інформацію, як засіб маніпуляції свідомістю. Сучасне глобалізоване суспільство трансформує роль держави, державної влади, системи державної оборони у військовому конфлікті. Мета інформаційної війни – послабити моральні та матеріальні сили супротивника або конкурента й посилити власні. Вона передбачає заходи пропагандистського впливу на свідомість людини в ідеологічній та емоційній галузях. Вочевидь, що інформаційна війна – складова частина ідеологічної боротьби. У змісті сучасної війни чітко вирізняється боротьба за інформацію. Причому, якщо інформаційна перевага розглядалася як одна з найважливіших умов перемоги у війні, то в умовах російсько-української війни акцент у збройному зіткненні сторін все частіше зміщується у бік завоювання та утримання цієї переваги.

Статтею 6 Закону України «Про інформацію» встановлено, що державна інформаційна політика – це сукупність основних напрямів і способів діяльності держави по одержанню, використанню, поширенню та зберіганню інформації [1]. Інформаційна політика в її сучасному розумінні є інструментом забезпечення безпеки людини, суспільства, держави, а також світової спільноти. У багатьох країнах та міжнародних об'єднаннях існують спеціальні структури, що здійснюють інформаційну діяльність.

Важливими завданнями інформаційної політики в умовах війни має стати вирішення проблеми балансу інтересів суспільства, отримання об'єктивної та своєчасної інформації, та необхідність дотримання вимог секретності в умовах ведення масштабних бойових дій.

Інформаційна політика в умовах війни – це система заходів, що здійснюються державою спільно з інститутами громадянського суспільства щодо регулювання інформаційних процесів, формування та розвитку інформаційного суспільства на основі пріоритету національних інтересів країни в сфері її оборони, з метою захисту прав та інтересів людини, моральних цінностей, забезпечення інформаційної безпеки особистості, суспільства та

самої держави.

До числа нормативно-правових актів, які формують загальні засади здійснення державної інформаційної політики, необхідно віднести Закон України «Про доступ до публічної інформації» [2]; Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», який спрямований на визначення правових та організаційних основ забезпечення захисту інтересів людини і громадянина, суспільства та держави, національних інтересів України у кіберпросторі, основних цілей, напрямів та принципів державної політики у сфері кібербезпеки України [3]; Закон України «Про медіа» від 13 грудня 2022 року 2849-ІХ [4]. Цей законодавчий акт відносить до грубих порушень інформаційного законодавства наступні діяння: поширення інформації, що висвітлює збройну агресію проти України як внутрішній конфлікт, громадянський конфлікт чи громадянську війну, якщо наслідком цього є розпалювання ворожнечі чи ненависті або заклики до насильницької зміни, повалення конституційного ладу чи порушення територіальної цілісності; поширення недостовірних матеріалів щодо збройної агресії та діянь держави-агресора (держави-окупанта), її посадових осіб, осіб та організацій, що контролюються державою-агресором (державою-окупантом), у разі якщо наслідком цього є розпалювання ворожнечі чи ненависті або заклики до насильницької зміни, повалення конституційного ладу чи порушення територіальної цілісності.

Підвищення рівня достовірності, надійності інформації, найефективніше використання інформаційних ресурсів в умовах війни, зовнішніх та внутрішніх інформаційних каналів підвищують якість управлінських рішень влади, стійкість політичної та військової системи, стабільність соціально-політичного розвитку в надзвичайних умовах та сприятимуть перемозі України.

Список використаних джерел

1. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення 20.02.2024).
2. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 р.

№ 657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення 20.02.2024).

3. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 9 травня 2018 р. № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19/#Text> (дата звернення 20.02.2024).

4. Про медіа : Закон України від 13 грудня 2022 року № 2849-IX. *Законодавство України. Верховна Рада України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text/> (дата звернення 20.02.2024).

Старченко А. С.,

здобувачка другого рівня вищої освіти,
під науковим керівництвом д-рки держ. упр., професорки Терещенко Д. А.,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ: ДОСВІД ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС

IMPROVING STATE MECHANISMS FOR PREVENTING AND COMBATING CORRUPTION IN UKRAINE: EXPERIENCE OF EU MEMBER STATES

Боротьба з корупцією стоїть перед багатьма країнами світу як найактуальніше завдання в сучасному світі. Це стосується і України. Високий рівень корупції вже давно визнаний політичним керівництвом України, національними та міжнародними експертами та аналітиками, профільними міжнародними агентствами та організаціями. Корупція пронизує всі сфери життя в Україні. Це небезпечне явище негативно впливає на всі сфери національного життя, а також на суспільну свідомість, зовнішню політику та міжнародні відносини держави. Корупція в Україні стала національним лихом, оскільки серйозно підриває довіру суспільства до державних інституцій на всіх рівнях і серйозно перешкоджає соціально-економічному розвитку країни.